

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Mundus Aspectabilis Philosophice Consideratus

Falck, Joseph

Augustae Vindelicorum, 1740

§. I. An in mundo necessario detur creatura rationalis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95848](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95848)

possint esse plura & pauciora, universum redditur perfectius. Quæstio igitur procedit de partibus genericis & specificis.

§. I.

An in mundo necessariò detur Creatura rationalis?

Dicendum omnino est, hoc universum non potuisse condi sine creatura rationali. Ratio est, quia cum DEUS sit summum agens & summum bonum, debet esse omnium, quæ facit, finis ultimus, & ad seipsum referre omnia, juxta illud Prov. 16. *Omnia propter semetipsum operatus est DEUS.* Ex creaturis autem aliud bonum in Deum derivari non potest, quàm gloria quædam extrinseca, quæ juxta S. Thomam & alios communiter, aliud non est, quàm clara cum laude notitia: ergo hanc ex suis creaturis requirit Deus, & ait ipsemet Isai. 42. *Se gloriam suam alteri non daturum.* Atqui hanc gloriam sine creatura intellectuali habere non potest; cum hæc sola cognoscere & æstimare, confiteri ac celebrare possit ex creaturis sapientiam, potentiam, cæterasque perfectiones Creatoris: ergo. Conf. ex Seneca, qui libro de vita beata cap. 32. ait, *quòd natura perditura esset fructum sui, si tam magna, tam clara, tam subtiliter ducta, tam nitida, & non uno genere formosa solitudini ostenderet.* Et certè, si abesset creatura rationalis, idem fecisset Deus, ac si quis artificiosissimam adornaret comœdiam, aut sine ullo spectatore, aut solâ spectante brutarum animantium coronâ, quod utique ab infinita Dei Sapientia alienum est.

Dices tamen: Gloria, quam à creaturis expectare potest DEUS, est bonum finitum, sine quo fuit ab æterno, & posset in æternum esse summè felix: ergo potest ab illo contemni in productione mundi, consequenter non opus erat creatura rationali. R. con. ant. dist. consequens: potest contemni nulla facta suppositione, quòd DEUS aliquid voluerit producere, con. facta hac suppositione, neg. conseq. hac enim factâ, hanc gloriam debet quærere, non propter bonitatem illius limitatam, sed quia se infinitè amat super omnia, atque idcirco omnia denique ad seipsum debet referre.

Instas: posset fieri, ut omnes creaturæ rationales, utpote liberæ, se per peccatum à Deo averterent, illique debitam gloriam denegarent: ergo etiam fieri posset mundus sine creatura rationali, quia minus inconveniens est, dari negationem gloriæ Dei, quàm positivum illius contemptum. R. transf. ant. nego conseq. quia si DEUS faceret mundum sine creatura rationali, quæ ipsum laudare posset, non hunc ordinaret ad seipsum, tanquam ad ultimum finem, & hoc esset aliqua inordinatio voluntatis Divinæ & amoris Dei erga seipsum: in priori autem casu defectus & inordinatio esset ex parte creaturæ, quæ nollet DEO debitum honorem & gloriam tribuere. Omisi antec. quia videtur pertinere ad providentiam Dei, ut inter tot creaturas intellectuales, aliquas saltem producat tales, talibusque adjuvet mediis, ut inde debitam gloriam consequatur; imò nec damnari aliquas permetteret, nisi videret exinde alias Divinam misericordiam, longanimitatem, justitiam &c. cognituras & laudaturas: & hoc in sensu S. Aug. asserit, *maluisse Deum ex malis benefacere, quàm mala nulla esse permittere.*

§. II.